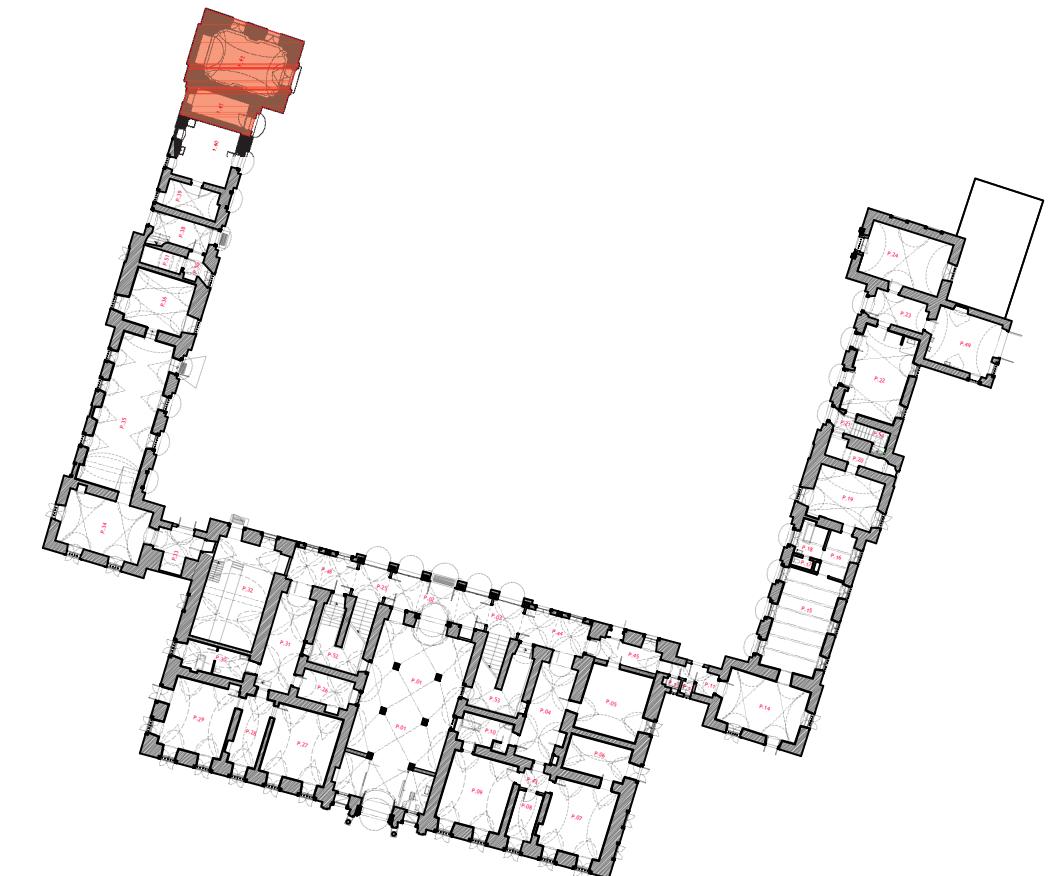

Dornava - Dvorec Dornava
EŠD: 120

Zahodni trakt

KAPELA Predlog obnove

ZAHODNI TRAKT - PRITLIČJE

Pritlični prostori zahodnega trakta so nastali v letih 1753 - 1755, ko je arhitekt Jožef Hueber po naročilu Jožefa Tadeja grofa Attemsa -Heiligenkreusa prizidal razgibani enonadstropni dvoriščni krili (vzhodni in zahodni trakt), s katerima je zamejil slavnostno dvorišče. V pritličju obeh dvoriščnih traktov so bili prostori namenjeni zlasti shrambam in stanovanjem za služinčad.

Dornava - Dvorec Dornava
EŠD: 120

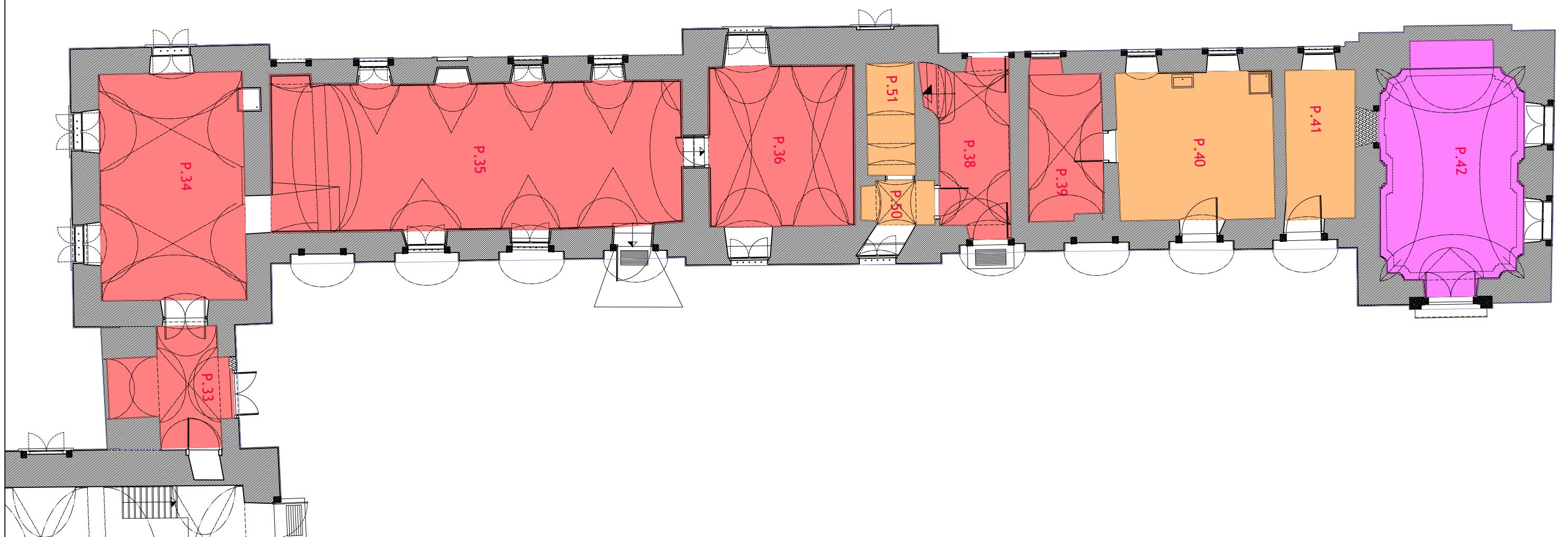
STOPNJE DRUŽBENEGA POMENA

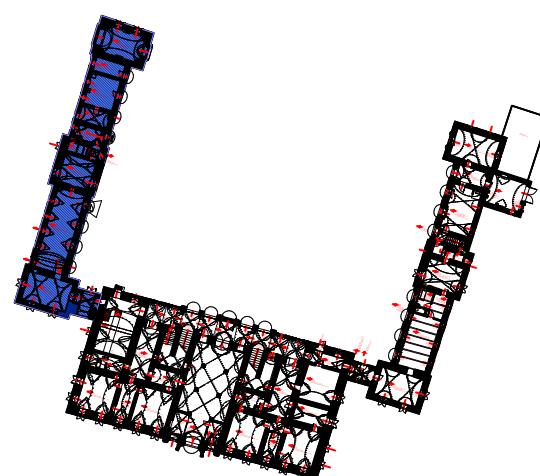
Tlorisi:

ZAHODNI TRAKT - PRITLIČJE

Legenda:

- Izjemen pomen - Najvrednejše sestavine dediščine, za katere je v smernicah opredeljeno maksimalno možno ohranjanje.
- Velik pomen - Najvrednejše sestavine dediščine, za katere je v smernicah opredeljeno maksimalno možno ohranjanje z manjšimi korekturami.
- Srednji pomen - Sestavine dediščine, za katere je v smernicah opredeljeno ohranjanje s korekturami in dopolnitvami.
- Majhen pomen - Sestavine dediščine, za katere so v smernicah opredeljene možne spremembe.
- Brez pomena - Sestavine dediščine, za katere so v smernicah opredeljene predelave, odstranitve in podobno.
- Moteče - Sestavine dediščine, za katere so v smernicah zahtevane predelave, odstranitve in podobno.
- Nova pozidava

Osrednji objekt
Zahodni trakt
Vzhodni trakt

Oznake kvalitetnih elementov:

□ raven strop	VL vrata lesena
☒ obokan strop	VO vratno okovje
☒ KP kamnit portal	PL polknice lesene
☒ KO kamnit okvir	PM "metulj" za polknice
☒ KA kamnita polica	Ž železne mreže
☒ KT kamnit tlak	ŽE železni elementi
☒ KS kamnite stopnice	ŽN kovana nasadila za polknice
☒ KL kamnit slop	LS lesene stopnice
☒ KE kamnit element	TO tlak opečni
☒ KK kamnito okrasje	<u>S</u> predvideno sondiranje
☒ KB kamnite obloge	potrebna odstranitev
☒ SP stenska poslikava	nova pozidava
☒ ŠO štukaturno okrasje	
☒ ŠP stropno okrasno polje	
☒ ŠR stenski okrasni rob	
☒ OL okno leseno	
☒ OP okenska polica	
☒ OO okensko okovje	

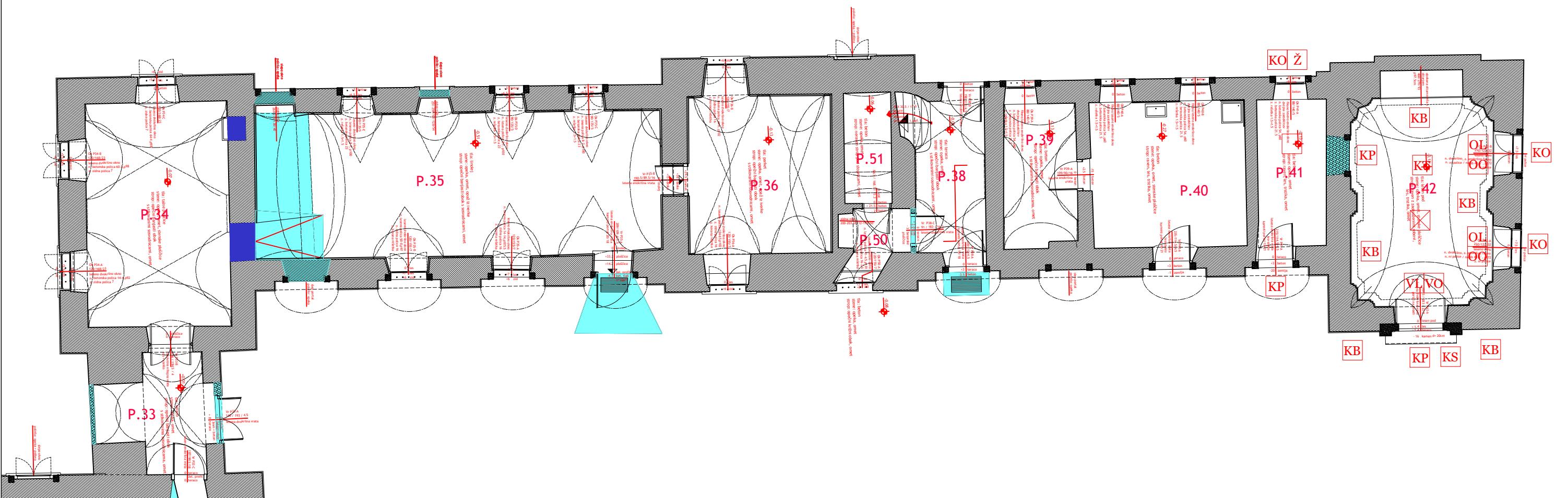

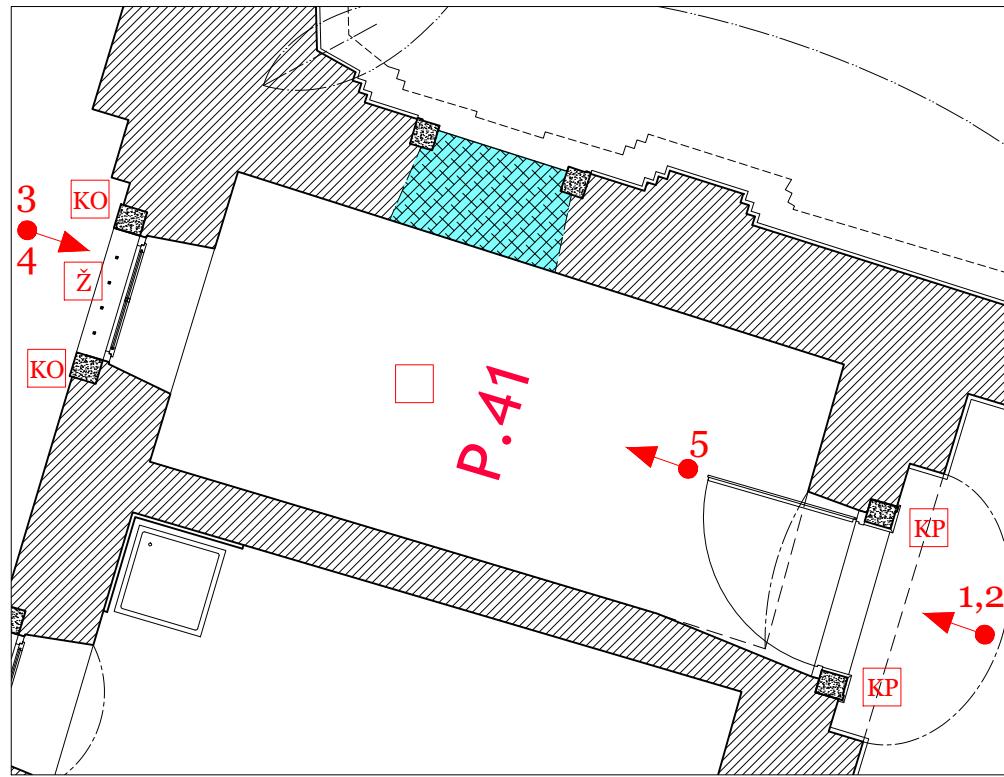
Dornava - Dvorec Dornava

EŠD: 120

ARHITEKTURNI ELEMENTI IN PREDVIDENI POSEGI

Tlorisi:
ZAHODNI TRAKT - PRITLIČJE

Arhitekturni elementi in predvideni posegi

OPIS

V prostor P.41 stopimo z dvorišča.

Zidovi:

Zahodno steno členi okenska odprtina, vzhodno pa vratna. Zidovi so neprimerno obdelani.

Tlaki: Tla prekriva neustrezna obloga.

STOPNJA KULTURNEGA POMENA

Srednji pomen.

OGROŽENOST

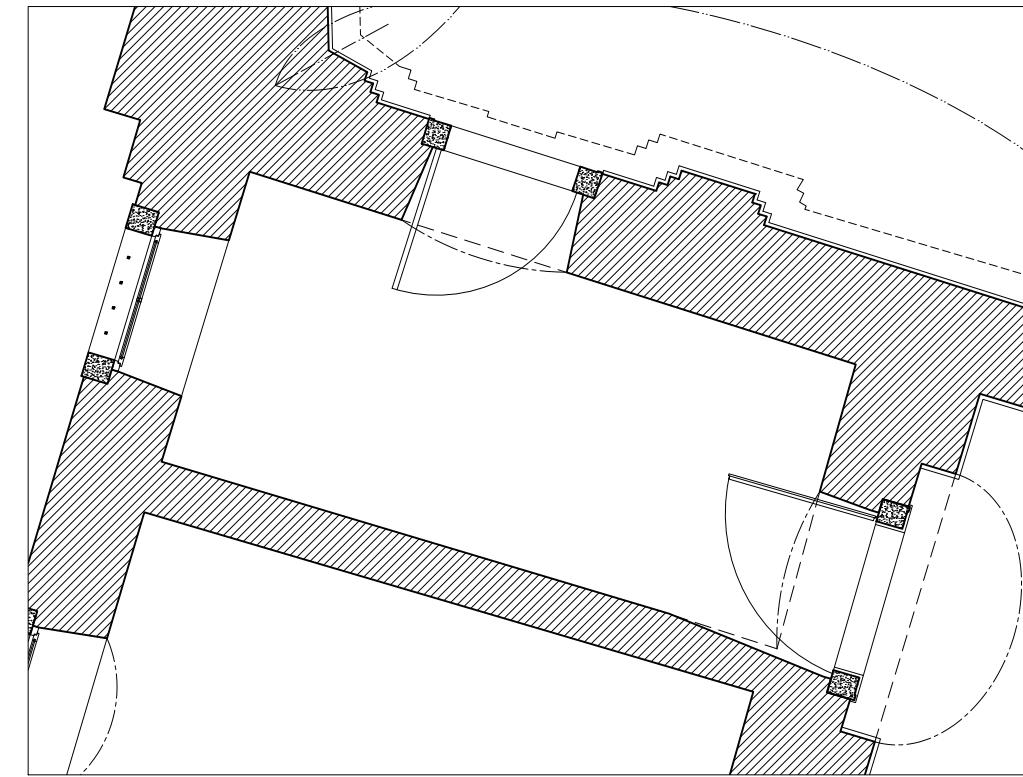
Prostor je bil do leta 2002 v rabi in relativno vzdrževan. Od tedaj nima rednih uporabnikov. Poznajo se posledice dotrjanosti (lokalne poškodbe na materialih - ometi, stavbno pohištvo) in neustreznih posegov (pozidave tlak, nadometne napeljave, zidne oblage).

Foto 1,2 - detalj vrat prostora P.41 - vzhodna fasada zunaj

Foto 3,4 - detalj okna v prostoru P.41 - zahodna fasada zunaj

Po predvidenih posegih

SMERNICE ZA OBNOVO

Dopustni so zgolj sanacijski posegi, ki dvigujejo kvaliteto celostne podobe objekta.

Zidovi:

- Strop se ohrani in obnovi v obstoječi obliki. Restavratorji ZVKDS bodo naknadno določili material, tehnologijo ometa in finalno obdelavo (tudi na zidovih). V primeru odkritja poslikav se po predhodnem dogovoru z odgovornim konservatorjem določi obseg obnove in prezentacije. Poslikave se obnovijo v skladu z restavtorskimi navodili.

Tlaki:

- Vzpostavitev prehoda med P.41 in P. 42, obnova kamnitega portala in vzpostavitev historičnih vratnic.
- Vzpostavitev baročnih vratnic, po vzoru P23.
- Okna: glej načrt in smernice o1.9.2.3.4.
- Odstraniti vse neustrezne nadometne napeljave, oblage in grelna ter svetlobna telesa.

Tlaki:

- Vzpostaviti je potrebno za prostor primeren historični tlak (opečni) s primarnim talnim nivojem (smernice št. o1.9.2.7).

Foto 5 - pogled na zahodno steno prostora P.41

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

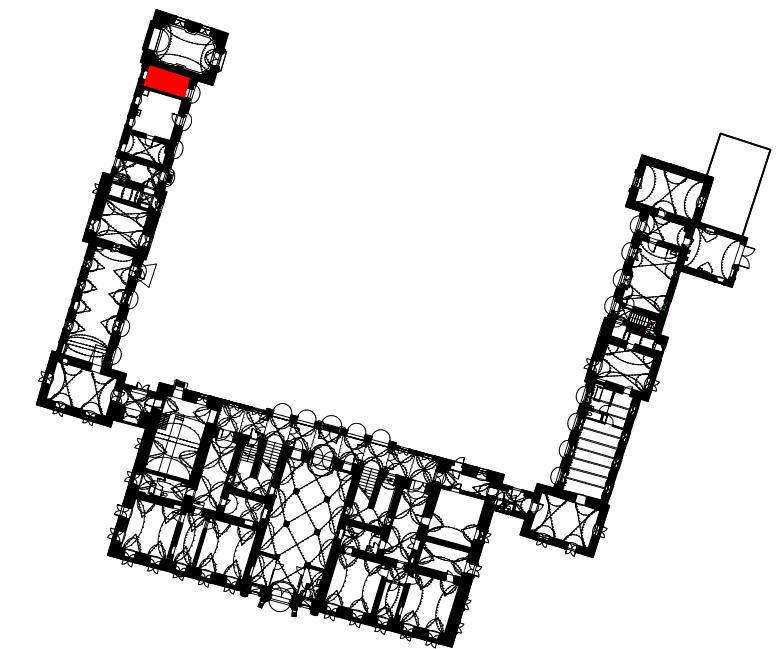
Dornava - Dvorec Dornava EŠD: 120

Tlorisi:

PRITLIČJE - ZAHODNI TRAKT
Prostor P.41

Oznake elementov:

	raven strop		vrata lesena
	obokan strop		vratno okovje
	kamnit portal		polknice lesene
	kamnit okvir		"metulj" za polknice
	kamnita polica		železne mreže
	kamnit tlak		železni elementi
	kamnite stopnice		kovana nasadila za polknice
	kamnit slop		lesene stopnice
	kamnit element		okno leseno
	kamnito okrasje		okenska polica
	kamnite oblage		okensko okovje
	stenska poslikava		tlak opečni
	štukaturno okrasje		predvideno sondiranje
	stropno okrasno polje		
	okno leseno		
	okenska polica		
	okensko okovje		
	potrebna odstranitev		
	nova pozidava		

OPIS

Prostor nekdanje kapele (P.42) se nahaja v vogalnem severozahodnem rizalitu in se razteza čez dve etaži. Vanjo je urejen dostop z dvorišča. Prvotni prehod iz prostora P.41 je bil naknadno pozidan. Kapela je v osnovi krita s kadunjastim obokom in osvetljena z dvema visokima pokončno pravokotnima oknoma na severni strani. Oratorij, od koder so lahko verske obrede intimno spremljali lastnik in njegova družina, je bil dostopen iz prvega nadstropja zahodnega dvoriščnega krila (N1.40). Oltar je postavljen v plitko polkrožno sklenjeno nišo v zahodni steni. Profiliran slavolok, ki uokvirja oltarno nišo, se z gredo vrh sten spaja v heraldični kartuši z grboma družin Attems in Wurmbrandt. Zidove členi bogata arhitekturna plastika s stopnjevanimi pilastri, ki imajo bogato okrašene kapitele. Od leta 1946 je prostor kapele preurejen v mizarsko delavnico. Obe etaži sta bili naknadno neustrezno pregrajeni. Po dokumentaciji iz sedemdesetih let 19. stoletja je razvidno, da je oltar bogato oblikovan, razgiban s poudarjenima volutama in kapiteloma ob straneh. Po zasnovi sodeč ga lahko datiramo v čas po nastanku obeh stranskih traktov, kar potrjuje podatek, da je bila kapela posvečena šele malo pred letom 1760. Obe oltarni sliki, kip sv. Jožefa hrani Pokrajinski muzej na Ptaju, medtem ko so putta in kip sv. Jude Tadeja odtujili po letu 1945. Stene krasi volutasta profilirana dekoracija s cofi. Prvotni kamnititi tlak je delno ohranjen.

STOPNJA KULTURNEGA POMENA

Izjemen pomen.

OGROŽENOST

Prostor je bil do leta 2002 v neustrezni rabi in je močno degradiran. Poznajo se posledice neprimernih vsebin (odstranitev celotne opreme), dotrajanoosti (poškodbe na ometih in stavbnem pohištvu) in neustreznih posegov (pozidave, prezidave, odstranitev kamnitega tlaka, nadometne napeljave).

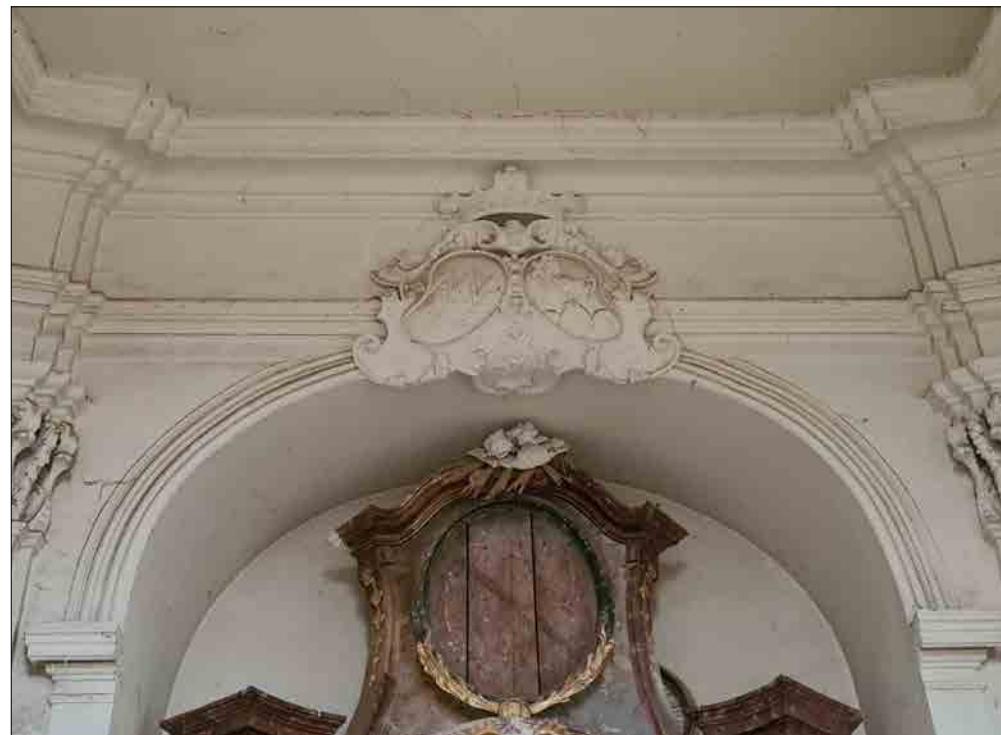

Foto 1 - vrh oltarne niše z oltarjem in grbom družin Attems ter Wurmbrandt

Foto 2 - vzhodna fasada kapele s kamnitim vhodnim portalom

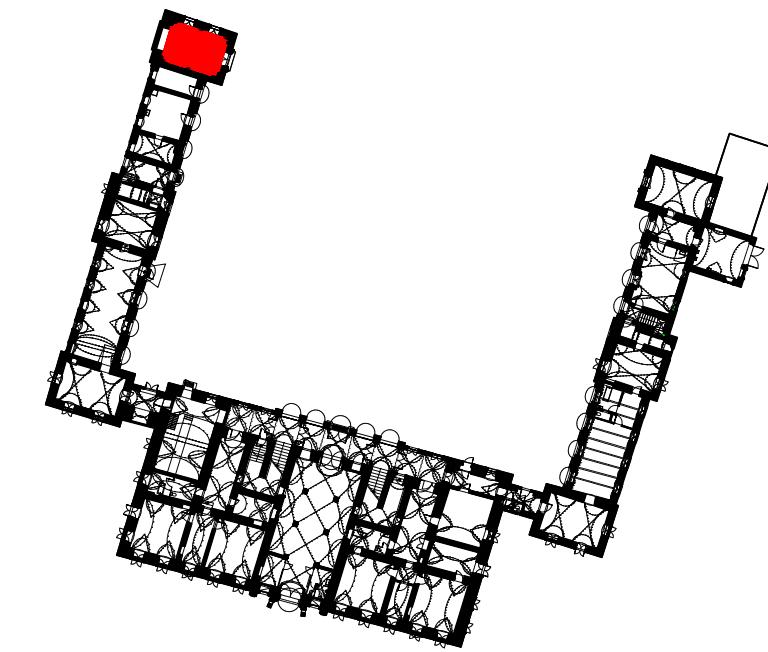
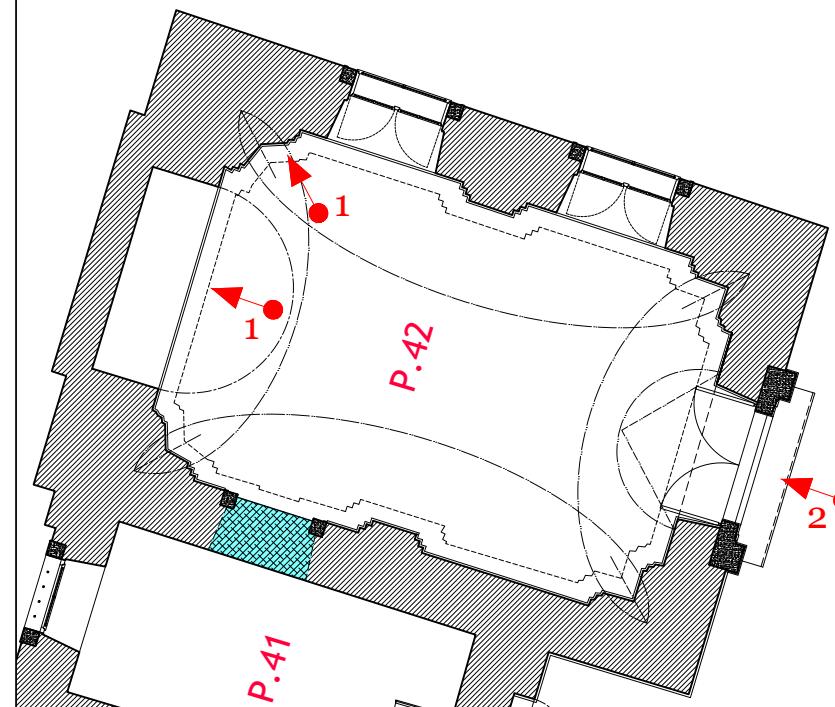
Dornava - Dvorec Dornava

EŠD: 120

Tlorisi:

PRITLIČJE - ZAHODNI TRAKT

Prostor P.42 - kapela

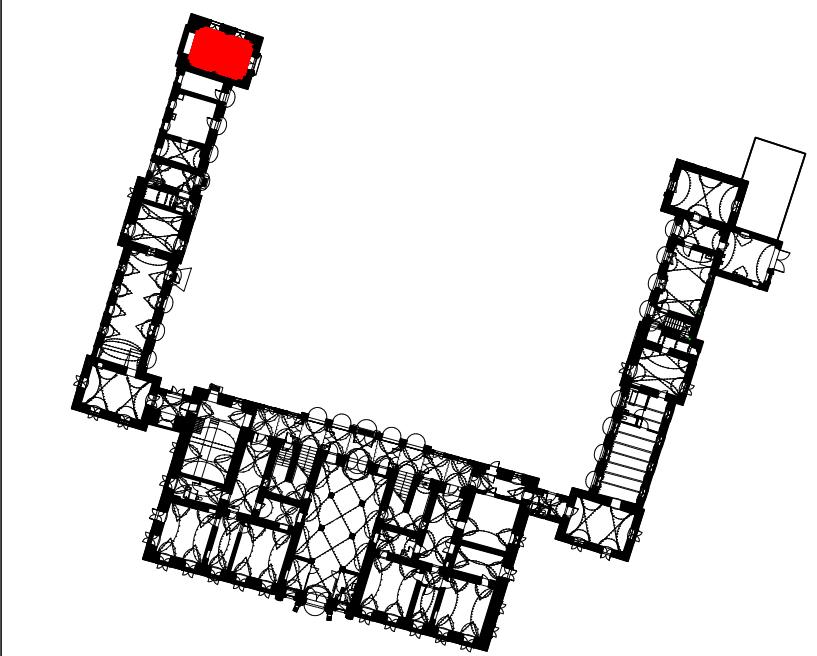
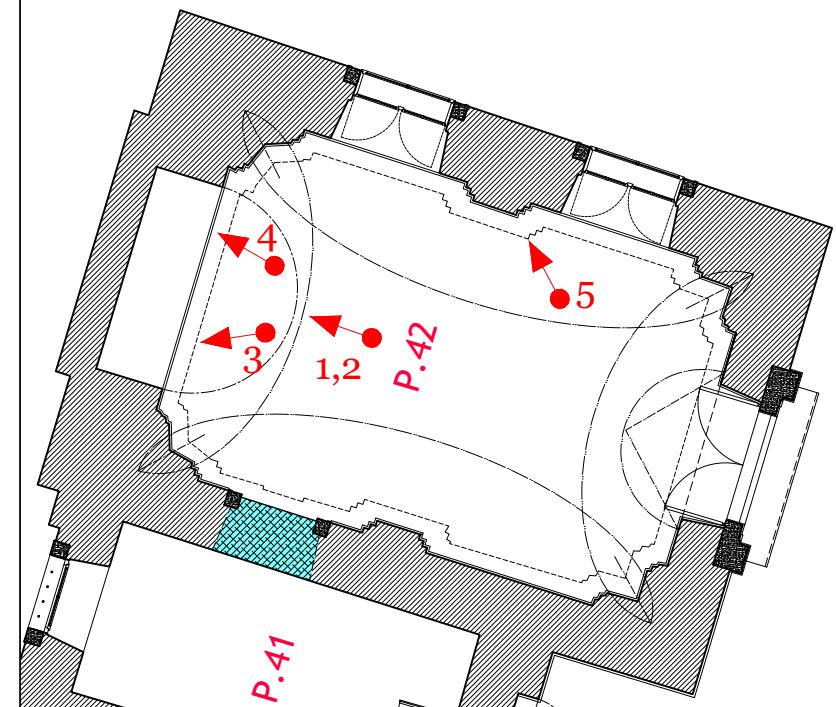
Dornava - Dvorec Dornava

EŠD: 120

Tlorisi:

PRITLIČJE - ZAHODNI TRAKT

Prostor P.42 - kapela

SMERNICE ZA OBNOVO

- Prostor kapele je potrebno ohraniti in obnoviti v originalni zasnovi in obliku (vključno z obokom in vso arhitekturno plastiko ter prvotnimi odprtinami in talnim nivojem), ki bo temeljila na izsledkih sondažnih raziskav (sondažna mesta in kvalitetni arhitekturni elementi so označena na načrtih), restavratorskih smernicah, arheoloških smernicah (glej št. 01.9.2.7) in razpoložljivi arhivski dokumentaciji.
- Restavratorske sondaže, ki so bile opravljene na zidovih do višine cca. 4 m (južna, severna in vzhodna stena), so pokazale različne beleže s primarnim tonom v slonokoščeni barvi. Barvnih poslikav ni bilo opaziti.
- Na zidovih se pojavljajo nanosi prahu in umazanije, debeli nanosi beležev, zaradi česar je zakrita polna plastičnost štukatur in venca. Prisotne so mehanske in kemične poškodbe ter razpokanost, nastale zaradi prisotnosti vlage.
- Potrebno je sanirati vlago in omete. Injektirati votle dele ometov, detajlno, mehansko odstraniti debele nanose beležev s štukatur in venca, zakitati razpoke, demodelirati in popraviti poškodovana mesta na štukaturah in vencu, površinsko obdelati štukature in venec z brušenjem, barvno poenotiti površine v primarnem tonu.
- Obok je potrebno statično sanirati v skladu s smernicami št. 01.9.2.1.2.
- Zaradi neomogočenega dostopa do vseh površin (strop, stene nad cca. 4 m), kapela ni bila v celoti detajlno sondirana, zato je potrebno izvesti kompletne sondaže.
- Restavratorji ZVKDS bodo naknadno določili material, tehnologijo ometa in finalno obdelavo (tudi na zidovih). V primeru odkritja poslikav se po predhodnem dogovoru z odgovornim konservatorjem določi obseg obnove in prezentacije. Poslikave se obnovijo v skladu z restavratorskimi navodili.
- V kapeli je potrebno vzpostaviti kamniti tlak s primarnim talnim nivojem (na osnovi še ohranjenih fragmentov ali arhivske dokumentacije). Ohranitev in obnova kamnitega talnega zidca (v skladu z smernicami št. 01.9.2.7).
- Obnova kvalitetnih obstoječih zunanjih baročnih vratnic s kovanim okovjem. Na desnem vratnem krilu odstranitev prezračevalne mreže in vzpostavitev lesenega polnila po vzoru obstoječih. Med P.41 in P.42 se izdelajo nove vratnice po vzoru historičnih, baročnih (glej smernice št. 01.9.2.4.3).
- Obstoječa okna se ohranijo in obnovijo. Ohranitev in obnova oken na empori (glej smernice št. 01.9.2.3.5).
- Odstraniti vse neustrezne nadometne napeljave, obloge in grelna ter svetlobna telesa.

Foto 1 - sekundarne lesene podnice, spodaj originalen kamnit tlak

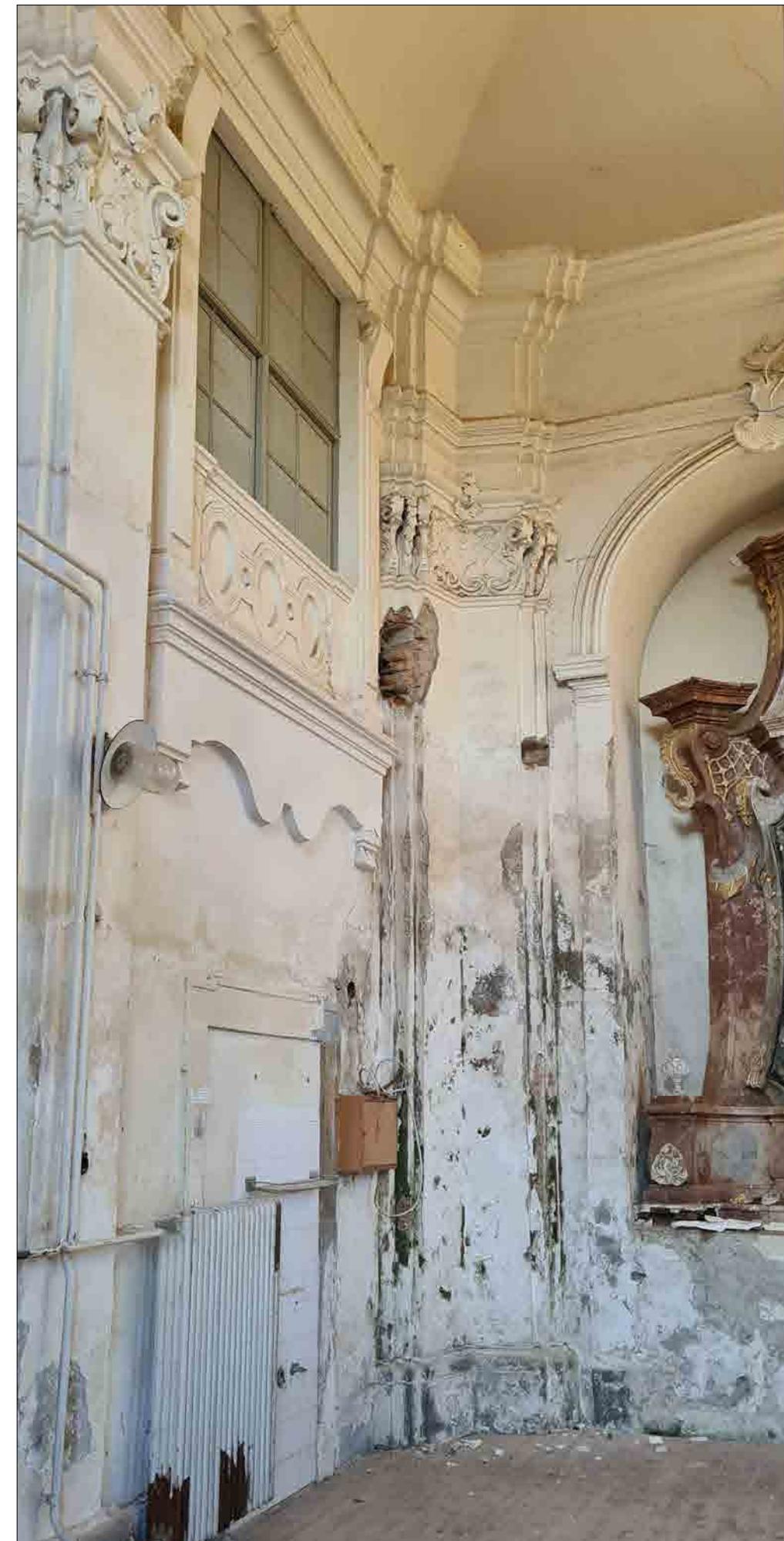

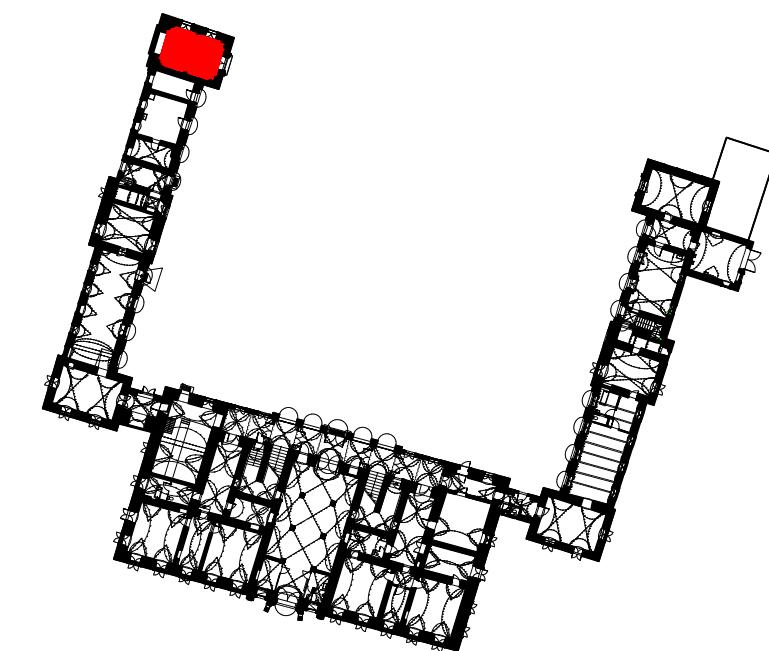
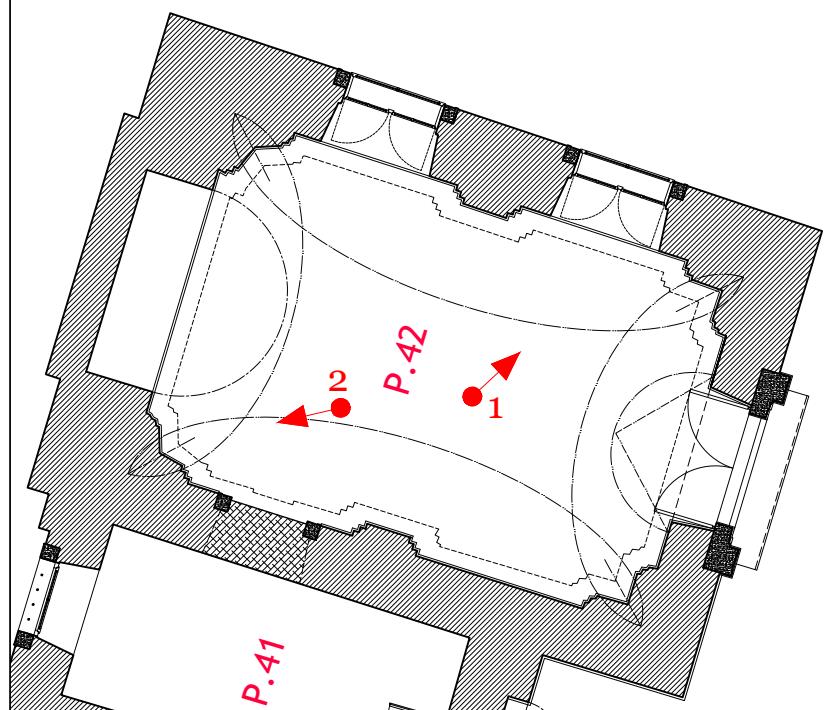
Foto 2 - pozidan primaren prehod v zakristijo, poškodbe na zahodni steni zaradi zamakanja

Dornava - Dvorec Dornava
EŠD: 120

Tlorisi:

PRITLIČJE - ZAHODNI TRAKT
Prostor P.42 - kapela

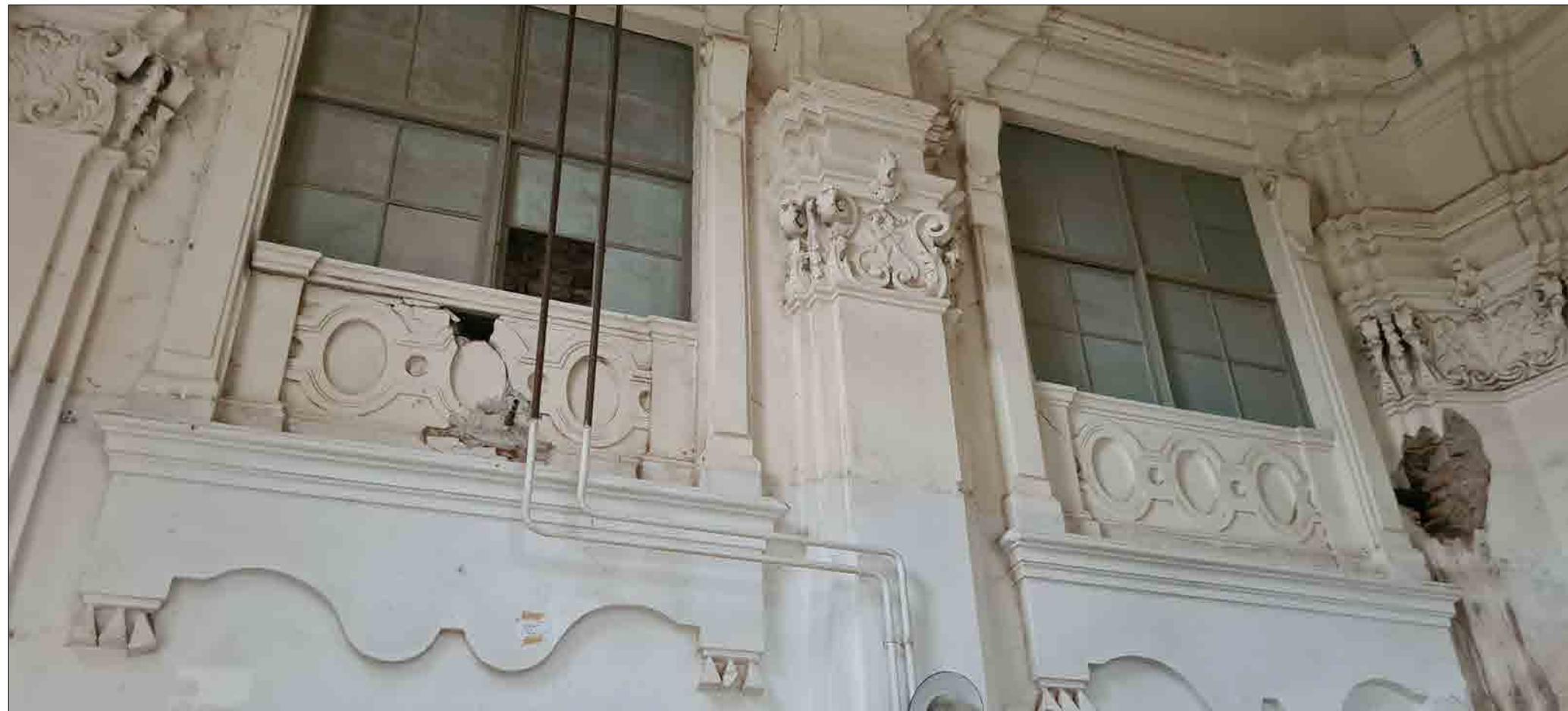

Foto 1 - detalj štukaturnega okrasja na južni steni v višini nadstropja

Foto 2 - poškodbe in neprimerna oprema na južni steni

Foto 3 - pozidan primerni prehod v zakristijo s kamnitim portalom

Foto 5 - detajli štukaturnega okrasja

Foto 4 - pozidan primerni prehod v zakristijo s kamnitim portalom in neprimerna oprema

Dornava - Dvorec Dornava

EŠD: 120

Tlorisi:

PRITLIČJE - ZAHODNI TRAKT

Prostor P.42 - kapela

